

Kainuun matkailun aluerakenne - esiselvitys ja jatkotoimet

MH § 102

Kainuun liitto tilasi marraskuussa 2014 matkailun maankäyttöstrategian esiselvityksen. Selvityksen tarkoituksena oli koota Kainuun matkailukeskusten ja -alueiden maankäyttöä koskevia tulevaisuudennäkymiä, tuoda matkailun sisältöjä maakuntakaavoitukseen sekä selvittää tarve laajemmalle matkailun maankäyttöstrategialle Kainuussa. Selvityksen tuloksia on tarkoitus hyödyntää muun muassa käynnistyvässä kokonaismaakuntakaavan laadinnassa, muussa maankäytön suunnittelussa ja matkailukohteiden kehittämisessä.

Esiselvityksen tuloksena saatiin kattava näkemys Kainuun matkailun kehittämistarpeista ja monipuolisesti matkailua koskevia ehdotuksia maakuntakaavaan.

Esiselvitys on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 1

Esiselvitystä laadittaessa nousi hyvin vahvasti esille tarve kuvata saavutettavuuteen ja logistiikkaan kytkeytyen Kainuun matkailun aluerakenne. Saavutettavuusnäkökulma koskettaa kaikkia Kainuun matkailualueita ja on toimijoita yhdistävä. Matkailun aluerakenteen kuvaamisessa on tärkeää toiminnallinen sisältö, eli matkailualueilta saatu näkemys maakunnan infrastruktuurista ja sen kehittämistarpeista sekä alueiden välisestä yhteistyöstä. Matkailun aluerakenteen lisäksi nähtiin tarpeelliseksi esittää omilla teemakartoillaan liikenne- ja logistiikkateema sekä matkailuun olennaisesti kytkeytyvä loma-asuminen.

Tavoitteena on ollut laatia selkeä ja havainnollinen karttaesitys Kainuun matkailun aluerakenteesta ja siihen keskeisesti liittyvistä teemoista. Kokonaisuuden pohjalta voidaan ottaa kantaa esim. Metsähallituksen luonnonvarasuunnitelmaan ja tuottaa sisältöä käynnistyvään kokonaismaakuntakaavatyöhön.

Esiselvityshankkeen yhteistyötahoina olivat Kainuun liiton ohella mm. Kainuun ELY-keskus, Kainuun Etu Oy ja alueen kunnat. Sidosryhmätahoina ovat mm. Metsähallitus, matkailuyrittäjät, matkailukeskukset ja -yrittäjät. Selvitystyön tekijänä toimi Sweco Ympäristö Oy.

Kainuun matkailun maankäyttöstrategian esiselvitystä laadittaessa nousi matkailualueilta, matkailutoimijoilta ja muiden sidosryhmien taholta selvästi esille tarve laajemman ja konkreettisen, matkailun ke-

hittämistä ja maankäyttöä painottavan strategian laatimiseen. Alkuvaiheessa on esiselvityksen lisäksi laadittu kartallinen kuvaus Kainuun matkailurakenteesta. Selvitykset ja kuvaukset ovat pohjana niin Kainuun kokonaismaakuntakaavan laatimiselle kuin Kainuun matkailustrategian päivittämiseksi. Saavutettavuusnäkökulma koskettaa kaikkia Kainuun matkailualueita ja on toimijoita yhdistävä.

Kainuussa on tällä hetkellä käynnissä useita matkailun Master Plan -töitä, joiden tavoitteet ja kehitettävät sisällöt kokoamalla saadaan varsin kattava kuva matkailun tulevaisuudesta ja sitä koskevista toimenpiteistä Kainuussa. Tällainen alueellisten matkailun kehittämistarpeiden kerääminen voisi tapahtua ”Road Show’na” toimijoiden haastattelujen tai alueellisten työpajojen muodossa.

Kainuun matkailurakennekartoilla on esitetty tärkeimmät reitistöt ja päiväreitit. Tätä tarkastelua tulisi jatkossa vielä tarkentaa ja priorisoida ylläpidettävät kärkireitit. Kainuun kaikkia retkeily- ja harrastusreittejä ei ole nykyisessä laajuudessa mahdollista ylläpitää rahoituksen vähentyessä.

Matkailun kehittämistarpeet ja konkreettiset toimenpiteet tulisi koota strategia-asiakirjaksi, joka tarjoaa kehittämisen eväitä sekä matkailua koskevaan maankäyttöön että matkailun ohjelmalliseen kehittämistoimintaan. Kainuussa tarvitaan konkreettinen matkailun kehittämisen toimenpideohjelma, johon on koottu maakunnallisesti tärkeät, alueita ja toimijoita yhdistävät matkailun kehittämistoimet ja -hankkeet. Näkökulman tulisi sekä strategiassa että toimenpideohjelmassa painottua saavutettavuuteen ja logistiikkaan.

Kainuun matkailun kehittämistarpeet ja konkreettiset toimenpiteet on tarpeen koota strategia-asiakirjaksi, joka tarjoaa kehittämisen eväitä sekä matkailua koskevaan maankäyttöön että matkailun ohjelmalliseen kehittämistoimintaan. Strategiaan kootaan mm.

- Kainuun matkailun tapahtunut kehitys
- Benchmarking suhteessa lähimaakuntiin ja muihin matkailualueisiin
- matkailun trenditarkastelu
- Kainuun saavutettavuustarkastelu
- alueelliset matkailun kehittämistarpeet ja sisällöt
- tavoitteellinen matkailun aluerakenne
- matkailun kehittämisen strategiset linjaukset
- matkailun kehittämisen toimenpideohjelma ja hankeaihiot

Kainuun, vuonna 2011 laadittuun, matkailustrategian on tarpeen tehdä välipäivitys, jossa tarkastellaan mennyttä kehitystä ja jossa tehdään tarvittavia suunnan muutoksia strategiaan valintoihin.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, p. 044 797 0197 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus keskustelee esiselvityksen pohjalta Kainuun matkailun aluerakenteesta, matkailun maankäyttöstrategiasta ja päättää Kainuun matkailustrategian päivittämisestä.

Maakuntahallitus:

Tuomo Tahvanainen Kainuun Etu Oy:stä ja Kimmo Vähäylkkä Sweco Oy:stä esittelivät asiaa.

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen ja päätti käynnistää matkailustrategian päivitysprosessin.
